

Pla per a la millora de les competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya

Barcelona, març de 2022

Pla per a la millora de les competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya

Índex de continguts

1.	Presentació	3
2.	Introducció	3
3.	Marc legal	4
4.	Objectius i línies estratègiques	6
5.	Desenvolupament	7
5.1.	L'acreditació de coneixements i competències en terceres llengües	7
5.2.	La diagnosi del nivell de coneixement d'idiomes de l'estudiantat universitari.....	8
5.3.	L'increment dels recursos per a la promoció i l'impuls de les terceres llengües.....	11
5.4.	La garantia de l'equitat i la igualtat d'oportunitats.....	12
5.5.	L'impuls de les terceres llengües objecte d'assoliment i reconeixement	14
5.6.	L'enfocament global i integrat de l'aprenentatge de les llengües a tot el sistema educatiu...	15
6.	Pressupost.....	16
7.	Calendari.....	16

1. Presentació

2. Introducció

El Pla per a la millora de les competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya s'insereix en un procés iniciat ja fa anys, que té com a objectiu **garantir la millora dels coneixements de terceres llengües de l'estudiantat universitari**, com a element cabdal per a la seva formació i la seva futura inserció laboral, i de tota la comunitat universitària, en tant que aquestes llengües són de comunicació i de treball en un context acadèmic progressivament de major internacionalització.

Per avançar en l'assoliment d'aquest objectiu, **el Departament de Recerca i Universitats ha impulsat la redacció d'aquest Pla** per garantir la millora de les competències lingüístiques en terceres llengües de tot l'estudiantat, i donar un nou impuls a la presència i l'ús de les terceres llengües en la comunitat universitària.

Aquest Pla té com a punt de partida **l'enfortiment de mesures i accions ja existents** dins del sistema universitari de Catalunya. Així, l'any 2014 la Junta del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) va aprovar el **Programa de diagnòstic, promoció i incentivació de terceres llengües** per aconseguir uns nivells més alts de coneixement d'una tercera llengua, Parla3, que ha tingut continuïtat en els cursos següents. En el marc d'aquest Programa, les universitats catalanes, amb el suport de la Generalitat, han ofert la realització de proves diagnòstiques de nivell de coneixement d'idiomes adreçades als estudiants de grau, que han anat acompanyades d'una oferta de formació i també de proves d'acreditació en terceres llengües, actuacions per a les quals s'ha comptat amb convocatòries anuals d'ajuts de l'AGAUR per promoure la formació i l'acreditació de les terceres llengües.

Una altra fita destacada és **l'Acord sobre l'aprenentatge i l'acreditació de les terceres llengües** en el sistema universitari de Catalunya, aprovat per la Junta del CIC el 26 de març de 2021. Aquest Acord conté diverses propostes de mesures i actuacions: potenciar els plans de formació lingüística de l'estudiantat i els programes d'incentivació i increment de la docència en terceres llengües; modificar el model actual d'ajuts per a la formació i l'acreditació lingüístiques, a fi de millorar-ne l'efectivitat i facilitar al màxim l'accés a la formació i l'acreditació lingüístiques, garantint especialment l'equitat i la igualtat d'oportunitats; proposar la flexibilització de les vies que permetin demostrar els coneixements i les competències en terceres llengües; promoure el reconeixement de les millores aconseguides per l'estudiantat en les competències i els coneixements lingüístics, i impulsar la millora de la informació i la disponibilitat de dades estadístiques sobre el nivell de coneixement d'idiomes de l'estudiantat. Finalment, insta el Govern de la Generalitat a presentar al Parlament la modificació de la normativa sobre l'aprenentatge i l'acreditació de coneixements i competències en terceres llengües.

El Departament de Recerca i Universitats va implementar fa uns mesos les mesures acordades amb la **modificació de la normativa mitjançant l'aprovació del Decret llei 22/2021**, de 5 d'octubre, que s'exposa en l'apartat següent, Marc legal.

Aquest Pla és el resultat de la tasca duta a terme pel Grup de treball per a l'acreditació de terceres llengües, creat per la Comissió de Política Lingüística del CIC, des d'on s'ha arribat a un consens respecte als punts bàsics que calia desenvolupar, els quals s'han debatut i aprovat en aquesta Comissió.

El Pla s'estructura en els apartats següents:

- Marc legal: normativa sobre la formació i l'acreditació de les terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya, i característiques principals de la nova regulació establerta pel Decret llei 22/2021.
- Objectius i línies estratègiques: punts fonamentals en què es basa el Pla, i que constitueixen el marc en què es desenvolupen les actuacions.

- Desenvolupament: les línies estratègiques del Pla es concreten en un conjunt de mesures i actuacions.
- Pressupost: recursos assignats a l'execució del Pla.
- Calendari: periodització de la implantació de les principals mesures i actuacions del Pla.

El Pla per a la millora de les competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya és l'eina que ha de permetre fer un pas endavant en el coneixement i l'ús de les terceres llengües per part de la comunitat universitària de Catalunya en el seu conjunt, garantir la igualtat d'oportunitats i així capacitar-la millor per poder-se desenvolupar en un context acadèmic progressivament de major internacionalització, dins el marc europeu d'educació superior. La gestió del multilingüisme i l'assoliment de coneixements i competències en terceres llengües són essencials en l'avenç cap a la societat del coneixement, i la universitat n'ha de ser potenciadora a tots els nivells.

3. Marc legal

La Llei 1/2003, de 19 de febrer, d'universitats de Catalunya, estableix que el Govern i les universitats, en l'àmbit de les competències respectives, han d'establir **programes de foment del coneixement de terceres llengües** que puguin incloure tant l'ús d'aquestes llengües en les activitats acadèmiques de la universitat com l'oferta d'assignatures específiques de cada titulació. En aplicació d'aquest principi, i en el marc del multilingüisme promogut per la Unió Europea, l'Administració de la Generalitat i les universitats han adoptat en els darrers anys mesures per impulsar la presència de les terceres llengües en la comunitat universitària.

Una de les mesures adoptades va ser l'article 211 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic. S'hi va establir que els estudiants que iniciessin els estudis universitaris de grau en una universitat catalana el **curs 2014-2015 i posteriors** havien d'acreditar, en acabar-los, el coneixement d'una llengua estrangera d'entre les establertes en les proves per a l'accés a la universitat (PAU), amb un **nivell equivalent al B2** del Marc europeu comú de referència per a les llengües (MECR) del Consell d'Europa. Aquesta llei va ser modificada posteriorment per la Llei 1/2018, del 8 de maig, que va establir un **ajornament de quatre anys** de l'entrada en vigor de l'obligació d'acreditar el coneixement d'una tercera llengua estrangera, de manera que aquesta exigència afectava els estudiants que van iniciar els estudis universitaris de grau en una universitat catalana el **curs 2018-2019 i posteriors**. Així mateix, fixava que l'acreditació es podia obtenir per mitjà dels certificats acreditatius de coneixements d'idiomes que tinguin reconeguda l'equivalència amb el Marc europeu comú de referència i que el departament competent en matèria d'universitats, per mitjà del Consell Interuniversitari de Catalunya, havia de vetllar pel desenvolupament d'aquest procediment.

En exercici d'aquesta atribució, la Junta del CIC va aprovar en la sessió de 26 de març de 2021, com ja s'ha comentat, **l'Acord sobre l'aprenentatge i l'acreditació de les terceres llengües** en el sistema universitari de Catalunya. L'Acord va sorgir de la constatació que l'exigència d'acreditació del nivell B2 d'una tercera llengua per a tot l'estudiantat universitari en acabar els seus estudis no s'ajustava a la situació actual de les universitats i al grau de coneixements de terceres llengües de l'estudiantat, i no permetia garantir adequadament que progressi i assoleixi les competències en terceres llengües que són necessàries per al seu desenvolupament acadèmic, personal i professional. L'Acord contenia diverses propostes de mesures i actuacions i finalment instava el Govern de la Generalitat a presentar al Parlament de Catalunya la modificació de la normativa sobre l'aprenentatge i l'acreditació de coneixements i competències en terceres llengües, a l'efecte de **substituir l'exigència d'un únic nivell** per a tot l'estudiantat universitari en acabar els seus estudis **per una regulació més flexible, més àmplia i adaptable a les possibilitats i necessitats de cada universitat**, d'acord amb la seva autonomia universitària.

El Decret llei 22/2021, de 5 d'octubre, de modificació de l'article 211 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, relatiu a l'acreditació d'una tercera llengua per part de l'estudiantat de grau de les universitats catalanes, estableix la nova regulació de la formació i l'acreditació de les terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya.

Aquesta nova regulació té el consens del sistema universitari de Catalunya i pretén donar resposta a les demandes expressades per les universitats, que es van plasmar en l'Acord de la Junta del CIC esmentat. Suposa canvis importants en la regulació de l'aprenentatge i l'acreditació de les terceres llengües en l'àmbit universitari:

- **Un marc general de sistema.** L'exigència a l'estudiantat universitari de grau d'acreditat el nivell B2 abans d'acabar els seus estudis queda modificada per l'obligació "d'assolir els coneixements i les competències suficients en com a mínim una llengua estrangera, en els termes que estableixi la normativa interna de la universitat o el pla d'estudis corresponent". El Decret llei estableix un marc general de progrés i millora en els coneixements de terceres llengües, i encomana al CIC el desenvolupament dels seus punts bàsics, de manera que la normativa concreta la pot fixar cada universitat: els nivells de coneixements en terceres llengües que consideri més convenients i adequats per als seus estudiants, d'acord amb les seves circumstàncies, les formes de demostració d'aquests coneixements, etc.
- **Flexibilitat i possibilitat de diverses opcions i alternatives.** La llei anterior establí un únic nivell de coneixements de terceres llengües per a tot l'estudiantat universitari en acabar els seus estudis, el nivell B2, i una única forma de demostrar l'assoliment d'aquest nivell, l'acreditació mitjançant certificats oficials. El Decret llei no especifica nivells concrets a assolir, que haurà de determinar cada universitat, i preveu vies alternatives a l'acreditació per demostrar l'assoliment de la competència en terceres llengües. Així mateix, obre la possibilitat d'ampliació del ventall de llengües, que ja no es limiten a les establertes en les PAU. També recull la possibilitat d'adaptacions i exempcions per atendre la diversitat en aquells casos en què hi hagi dificultats importants per a l'adquisició de competències lingüístiques. El Departament de Recerca i Universitats ha acordat tots els canvis en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya, per **assegurar la coherència general del sistema.**
- **Model basat en l'assoliment de competències.** La llei anterior estava centrada en l'acreditació dels coneixements lingüístics mitjançant la certificació. L'acreditació és útil i necessària en molts àmbits, però no es pot reduir tota la complexitat de l'aprenentatge de les llengües a aquest únic factor, i la implantació de l'acreditació com a via general per a tot l'estudiantat, com s'ha comprovat durant els darrers anys, comporta serioses dificultats i planteja dubtes sobre la seva viabilitat. El Decret llei segueix un model diferent, basat en **l'adquisició progressiva i la consolidació de coneixements i competències en terceres llengües**, que és actualment la base de l'aprenentatge de les llengües en l'àmbit educatiu, i que està alineat amb el model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, plurilingüe i intercultural, adoptat pel Departament d'Educació de la Generalitat. En el Decret llei, l'acreditació es manté com a via bàsica per demostrar l'assoliment de competències, però es deixa la porta oberta a vies i sistemes alternatius.
- **Abordatge global i interdepartamental.** El Decret llei estableix que els departaments competents en matèria d'universitats i d'educació han d'impulsar de manera coordinada les mesures necessàries i el calendari d'aplicació per facilitar que l'estudiantat accedeixi a la universitat amb els coneixements necessaris en terceres llengües. **L'aprenentatge de les llengües és un procés progressiu que es desenvolupa al llarg de les diverses etapes educatives**, i cal que hi hagi una col·laboració estreta entre els departaments amb competències en aquest àmbit per garantir que aquest procés es desenvolupa adequadament i que s'assegura l'adquisició i consolidació de competències en terceres llengües al llarg de les diferents etapes educatives.

El fet que aquesta nova regulació es tramités mitjançant el recurs extraordinari d'un decret llei amb caràcter d'urgència es fonamentava en la necessitat de garantir la seguretat jurídica, tant de l'estudiantat com de les mateixes universitats. Els i les estudiants que van iniciar els seus estudis de grau el curs 2018-2019 i en cursos posteriors havien de poder conèixer al més aviat possible els canvis en la normativa sobre l'acreditació de coneixements i competències en terceres llengües que els afectaven directament. En aquest sentit, la disposició transitòria única preveu que **la nova regulació també s'aplica a l'estudiantat que va iniciar els estudis de grau del curs 2018-2019 al curs 2020-2021**, a l'efecte de garantir la igualtat de tracte a tot el col·lectiu dels estudiants que estan

cursant estudis de grau. Finalment, aquesta informació també és indispensable per a les mateixes universitats, per als centres d'ensenyament no universitari, i per als estudiants que hagin iniciat els seus estudis de grau en una universitat catalana durant el curs acadèmic 2021-2022.

El Decret llei també estableix que s'ha d'acompanyar de l'adopció de mesures complementàries per part del Departament de Recerca i Universitats, en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya, que el facin assumible per al col·lectiu d'estudiants tenint en consideració la seva pluralitat i diversitat, mitjançant l'actualització i el nou impuls del programa d'ajuts a la formació i l'acreditació lingüístiques de l'estudiantat universitari de grau. El programa ha de ser accessible a tot l'estudiantat amb la introducció de noves modalitats d'ajuts i altres incentius eficients.

4. Objectius i línies estratègiques

El Pla per a la millora de les competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya s'articula en la missió, els objectius i les línies estratègiques, que es desenvolupen en mesures i actuacions.

Missió

Definir un marc general dins el sistema universitari de Catalunya que garanteixi que l'estudiantat progressi i assoleixi els coneixements i les competències en terceres llengües que són necessaris per al seu desenvolupament acadèmic, personal i professional, amb l'horitzó del nivell B2, que correspon a un usuari independent avançat. Impulsar la presència i l'ús de les terceres llengües en la comunitat universitària, a fi que assoleixi competències plurilingües i interculturals, que constitueixen un valor i un dels actius estratègics per internacionalitzar les universitats catalanes.

Objectius

- Potenciar els plans de formació lingüística de l'estudiantat i els programes d'incentivació i increment de la docència en terceres llengües.
- Modificar el model actual d'ajuts per a la formació i l'acreditació lingüístiques, a fi de millorar-ne l'efectivitat i facilitar al màxim l'accés a la formació i l'acreditació lingüístiques, garantint especialment l'equitat i la igualtat d'oportunitats.
- Flexibilitzar les vies que permetin demostrar els coneixements i les competències en terceres llengües.
- Promoure el reconeixement de les millores aconseguides per l'estudiantat en les competències i els coneixements lingüístics.
- Impulsar la millora de la informació i la disponibilitat de dades estadístiques sobre el nivell de coneixement d'idiomes de l'estudiantat.
- Desenvolupar un abordatge global que abasti tot el sistema educatiu per a la millora de l'aprenentatge de les llengües.

Línies estratègiques per al desplegament del Decret llei 22/2021

- Desenvolupar els canvis sobre l'acreditació de coneixements i competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya, flexibilitzant i ampliant el marc d'acreditació o demostració de l'assoliment de competències en terceres llengües.
- Ampliar l'abast de la diagnosi de les competències en terceres llengües, especialment de la llengua anglesa, de l'estudiantat universitari.
- Incrementar els recursos per millorar els coneixements i les competències en terceres llengües de l'estudiantat i de tota la comunitat universitària.
- Garantir l'equitat i la igualtat d'oportunitats, modificant i ampliant el model d'ajuts per a la formació i l'acreditació lingüístiques de l'estudiantat universitari per garantir-ne l'accés als alumnes més vulnerables.
- Incrementar el nombre de llengües que poden ser objecte d'assoliment i incentivar el progrés en Facilitar que l'estudiantat accedeixi a la universitat amb coneixements i competències suficients

en terceres llengües, impulsant de manera coordinada les mesures necessàries entre els departaments competents en matèria d'educació i d'universitats.

5. Desenvolupament

5.1 L'acreditació de coneixements i competències en terceres llengües

5.1.1 Nou marc general del sistema universitari de Catalunya

El Departament de Recerca i Universitats considera que és necessari establir un marc general homogeni i coherent del conjunt de les universitats sobre l'exigència del coneixement d'una tercera llengua, mitjançant acords consensuats dins el sistema universitari de Catalunya. Amb aquesta finalitat, **s'estableix com a objectiu del sistema universitari la millora de les competències en terceres llengües** amb les quals l'estudiantat accedeix a la universitat, enfocant l'assoliment de nous coneixements i de competències en terceres llengües a través de la motivació i la incentivació de l'aprenentatge. Aquest plantejament general pot ser compatible amb altres opcions, com l'exigència d'un nivell concret de coneixements de terceres llengües en els estudis d'una universitat o en uns determinats estudis d'acord amb la normativa interna de la universitat, garantint l'equitat i la igualtat d'oportunitats de tot l'alumnat, amb un **horitzó desitjable que permeti l'assoliment del nivell B2 per a tot l'alumnat**.

Amb caràcter general, l'estudiantat que finalitzi els seus estudis de grau a partir del curs 2021-2022 **no haurà d'acreditat o demostrar l'assoliment del nivell B2 d'una tercera llengua**, llevat de les titulacions de grau que tinguin incorporat aquest requisit a la memòria del pla d'estudis, o de les universitats que ho hagin establert així.

Les universitats es comprometen a dissenyar i aprovar un pla de foment del coneixement de terceres llengües en el seus estudis de grau abans que finalitzi el curs 2022-2023.

5.1.2 Vies alternatives a l'acreditació per a l'assoliment de la competència en terceres llengües

El Decret llei també obre la porta a la flexibilització de les vies que permetin demostrar els coneixements i competències en terceres llengües, de manera que l'acreditació mitjançant certificats de coneixements d'idiomes es pugui complementar amb altres vies i sistemes alternatius. L'Acord de la Junta del CIC de 26 de març de 2021 proposa les vies següents:

- Haver cursat i superat un mínim de 9 crèdits ECTS d'assignatures impartides íntegrament en una tercera llengua, de qualsevol tipologia, en què l'avaluació s'hagi realitzat en aquesta llengua.
- Elaborar, defensar i superar el treball de fi de grau en una tercera llengua.
- Fer una estada en una universitat o empresa estrangera en el marc d'un programa de mobilitat o d'un conveni de cooperació educativa en què l'activitat es faci en una tercera llengua, dins un estudi universitari oficial, i haver obtingut un mínim de 9 crèdits ECTS. En el cas que l'estada inclogui activitats d'avaluació, cal que es realitzin en aquesta tercera llengua.

Cada universitat, en el marc de la Comissió de Política Lingüística del CIC, podrà desenvolupar vies alternatives que s'adaptin a les seves circumstàncies i necessitats específiques. Aquestes vies permeten que els estudiants tinguin més opcions de demostrar els seus coneixements i competències en terceres llengües, però no comporten l'obtenció de cap certificació oficial d'aquests coneixements. L'acreditació de la competència en terceres llengües solament s'obté mitjançant certificacions i títols reconeguts, expedits a partir de la superació de les proves lingüístiques corresponents.

5.2 La diagnosi del nivell de coneixement d'idiomes de l'estudiantat universitari

5.2.1 Diagnosi del nivell actual

Per a la diagnosi del nivell actual de coneixement d'idiomes de l'estudiantat universitari, s'han utilitzat dues fonts diferents: **la distribució de la matrícula universitària per universitats** en funció del percentatge d'estudiants de nou accés i la seva **nota a la prova d'anglès de les PAU** (dades Uneix, 2019-2021), i **l'informe de la CIFALC** sobre els resultats de les proves de nivell a l'alumnat de nou accés (curs 2020-2021 o 2021-2022). Són dues visions complementàries que ofereixen un panorama més complet d'aquesta qüestió.

La taula 1 presenta les dades d'Uneix de distribució de la matrícula universitària corresponent als estudiants de nou accés a les universitats públiques (centres integrats) segons la nota d'anglès de les PAU. Només inclou la via 0 d'accés (estudiants de batxillerat amb PAU), i la matèria d'anglès com a llengua estrangera (**representen el 67% del total de nou accés**). Els resultats es presenten per trams de nota: menor de 5, entre 5 i 6, entre 6 i 8, entre 8 i 10 i el total. S'ha destacat **el tram entre 8 i 10 punts**, perquè es considera que aquesta puntuació **correspondria a un nivell B2 o superior** del Marc europeu comú de referència per a les llengües.

Taula 1. Estudiants de nou accés a les universitats públiques (centres integrats) segons la nota d'anglès de les PAU

Universitat	Trams nota	% nou accés via 0 anglès		
		2019	2020	2021
UB	menor de 5	19,50%	18,40%	10,40%
	entre 5 i 6	13,40%	12,50%	9,30%
	entre 6 i 8	34,20%	31,90%	30,40%
	entre 8 i 10	32,80%	37,30%	49,90%
UAB	menor de 5	16,50%	15,50%	8,10%
	entre 5 i 6	11,90%	11,10%	7,10%
	entre 6 i 8	34,00%	32,30%	29,30%
	entre 8 i 10	37,60%	41,20%	55,50%
UPC	menor de 5	14,60%	12,10%	6,20%
	entre 5 i 6	11,20%	11,30%	6,20%
	entre 6 i 8	32,80%	34,60%	28,20%
	entre 8 i 10	41,40%	42,00%	59,40%
UPF	menor de 5	8,90%	7,80%	5,40%
	entre 5 i 6	9,70%	8,00%	4,70%
	entre 6 i 8	33,00%	29,30%	22,60%
	entre 8 i 10	48,30%	55,00%	67,20%

Universitat	Trams nota	% nou accés via 0 anglès		
URV	menor de 5	27,50%	30,00%	20,50%
	entre 5 i 6	16,10%	13,70%	11,30%
	entre 6 i 8	33,30%	30,90%	32,10%
	entre 8 i 10	23,10%	25,50%	36,20%
UdG	menor de 5	22,60%	20,50%	14,30%
	entre 5 i 6	15,40%	16,10%	10,30%
	entre 6 i 8	35,60%	32,50%	33,20%
	entre 8 i 10	26,40%	30,90%	42,10%
UdL	menor de 5	24,50%	28,60%	15,10%
	entre 5 i 6	16,20%	16,20%	12,10%
	entre 6 i 8	34,30%	33,10%	34,50%
	entre 8 i 10	25,00%	22,10%	38,40%
Total nou accés via 0 anglès	menor de 5	18,30%	17,40%	10,20%
Total nou accés via 0 anglès	entre 5 i 6	12,90%	12,20%	8,30%
	entre 6 i 8	33,90%	32,20%	29,70%
	entre 8 i 10	34,90%	38,10%	51,80%

Es pot veure a la taula com **el nivell d'anglès de l'alumnat de nova incorporació en la distribució per universitats no és homogeni**. Mentre hi ha universitats amb un elevat percentatge d'estudiants que ingressen amb una nota superior a 8, en altres hi ha un percentatge significatiu d'estudiants que ingressen amb una nota inferior a 5. Aquesta diversitat de resultats pot respondre a diversos factors, però fa palès que cada universitat té unes característiques diferenciades pel que fa al nivell de coneixements de terceres llengües dels seus estudiants, i per tant **els plans i mesures que s'hi apliquin també han de ser específics i adaptats a la seva realitat**.

La taula 2 presenta un resum de les dades d'un informe realitzat recentment per la Comissió Interuniversitària de Formació i Acreditació Lingüístiques de Catalunya (CIFALC) sobre els resultats de les **proves de nivell d'anglès a l'alumnat de nou accés** (document adjunt). Aquest informe es basa en les dades proporcionades per **cinc universitats** (UPC, UAB, URV, UIC i UAO) que han fet proves de nivell a l'alumnat de nou accés el curs 2020-2021 o el 2021-2022. Aquestes dades es consideren una mostra representativa del perfil d'estudiants de nou accés de les universitats catalanes en general.

Per a les proves de nivell a l'alumnat de nou accés, s'han utilitzat proves de detecció de nivell d'anglès: Simtest (UAB, UPC i UIC), Pearson Level Test (UAO) i una prova pròpia (URV). Totes són proves ancorades amb el Marc europeu de referència per a les llengües, la qual cosa permet que els

resultats siguin comparables. Les proves tenen com a objectiu tenir una primera diagnosi del nivell d'anglès amb què arriben els estudiants de nou accés. Per facilitar l'administració del test, la participació dels candidats i l'obtenció de resultats, s'ha optat per fer les proves en línia i s'ha avaluat l'ús de la llengua, la comprensió lectora i en alguns casos la comprensió oral.

La participació a les proves de detecció del nivell d'anglès és voluntària en tots els casos. Tot i això es registra una alta participació, que oscil·la entre el 35% i el 87%. En universitats que tenen registres des de fa anys es constata que el grau de participació no influeix en els resultats obtinguts en relació amb el nivell d'anglès dels estudiants.

Taula 2. Resultats obtinguts a les universitats que han fet la prova de nivell

	Nivell B2.2 o superior	Nivell B2.1-B1	Nivell A1-A2
UAB	60,85%	27,17%	11,97%
UPC*	47%	37%	16%
URV	17%	53%	35%
UAO	25,37%	62,68%	11,94%
UIC	49%	33%	19%

* En el cas de la UPC, es va preguntar als estudiants si tenien un certificat oficial d'anglès i els estudiants que han respost que sí no han fet la prova. Per tant, el percentatge d'estudiants amb un B2.2 o superior es pressuposa més alt del que figura a la taula, així com el percentatge d'estudiants amb nivells més baixos seria també inferior al de la taula.

És rellevant el percentatge d'estudiants que arriben a la universitat amb un nivell per sota del B1 i que, per tant, és previsible que tinguin dificultats per assolir un B2 abans d'acabar els estudis de grau.

Si s'observa amb més atenció els informes inclosos als annexos, es poden trobar altres variables interessants, com ara la **desigualtat de nivells entre els estudiants** d'una mateixa promoció, i **diferències entre universitats** i entre centres i graus d'una mateixa universitat, diferències que són sostingudes en el temps. Aquests resultats corroboren el que ja s'ha comentat en relació amb les dades d'Uneix de distribució de la matrícula universitària: les realitats de les universitats no són homogènies, i per tant tampoc ho han de ser les estratègies que s'apliquen en cada cas per respondre adequadament a aquestes realitats.

5.2.2 La millora i ampliació de l'abast en la diagnosi

S'ampliarà el nombre de proves de nivell a tot el sistema, estenent a partir del curs 2022-2023 les proves de nivell de terceres llengües al conjunt de les universitats, amb l'objectiu de poder disposar en un futur proper de dades sobre el nivell de coneixement d'idiomes de **com a mínim el 50% dels estudiants de nou accés a la universitat**. Aquestes proves de nivell estaran subvencionades mitjançant la convocatòria d'ajuts Interlingua. Així mateix, per tal de tenir un diagnòstic complet del nivell de terceres llengües amb què l'estudiantat accedeix a la universitat, es continuaran analitzant els resultats de la matèria de llengua estrangera de les **proves d'accés a la universitat (PAU)** i també s'analitzaran les proves de nivell realitzades a l'alumnat de **segon curs de batxillerat** pel Departament d'Educació. Aquesta **diagnosi global** ha de permetre conèixer l'evolució en els nivells de coneixements de terceres llengües de l'estudiantat universitari, per tal de poder modular les actuacions necessàries per a la millora d'aquests coneixements.

5.3 L'increment dels recursos per a la promoció i l'impuls de les terceres llengües

El Govern de la Generalitat, en coordinació amb les universitats catalanes, fomenta des de fa anys el coneixement i l'ús de les terceres llengües, i l'oferta d'estudis en aquestes llengües a la universitat, a fi de promoure la internacionalització del sistema universitari català i la disponibilitat multilingüe de l'oferta universitària. Per assolir aquest objectiu s'han utilitzat diferents vies i mitjans, entre els quals destaquen les convocatòries d'ajuts per promoure la formació i l'acreditació de les terceres llengües de l'estudiantat universitari, dins el **Programa Parla3**, les convocatòries d'ajuts Interlingua, per a actuacions de foment i ús de les llengües en l'àmbit universitari, i el finançament variable per objectius de les universitats públiques, que inclou incentius en matèria de millora de les competències lingüístiques.

Així mateix, les universitats catalanes tenen des de fa temps programes específics per incentivar el coneixement i l'ús de les terceres llengües per part de la comunitat universitària, i la docència en terceres llengües. D'acord amb el principi d'autonomia universitària, cada universitat decideix les mesures concretes més adequades per incrementar la docència en terceres llengües, que tenen el suport del Departament de Recerca i Universitats, mitjançant les vies ja esmentades, com la convocatòria d'ajuts Interlingua.

Les convocatòries d'ajuts de l'AGAUR per promoure la formació i l'acreditació de les terceres llengües de l'estudiantat universitari són un dels recursos fonamentals. Formen part del **Programa de diagnòstic, promoció i incentivació de terceres llengües** per aconseguir uns nivells més alts de coneixement d'una tercera llengua, Parla3, aprovat per la Junta del CIC l'any 2014, i s'han convocat anualment des del curs 2014-2015 fins al curs actual. La modificació d'aquest model d'ajuts és un aspecte bàsic, que es tracta en l'apartat següent. D'entrada, però, **en el pressupost del Departament per al 2022 ja s'ha inclòs una millora molt important, triplicant gairebé la quantia dels ajuts fins arribar als 900.000 €.**

La convocatòria d'ajuts a les universitats de Catalunya per a actuacions de foment i ús de les llengües en l'àmbit universitari (Interlingua) es porta a terme cada any des del 2012. El seu objectiu és garantir la presència i l'ús de les llengües catalana i occitana a les universitats, atès el seu caràcter de llengües pròpies i per responsabilitat social, i, a la vegada, impulsar la presència i l'ús de terceres llengües, preferentment l'anglès, utilitzades també per la comunitat universitària com a resultat de la internacionalització derivada de l'espai europeu d'educació superior. Així mateix, es pretén promoure la difusió i l'ús de la llengua de signes catalana en l'àmbit universitari.

En els pressupostos per al 2022 la convocatòria Interlingua ha tingut un increment destacat, de 150.000 euros. Així es vol augmentar de forma significativa l'ajut de la Generalitat als projectes i actuacions per al foment de les llengües a la universitat, i donar compliment a l'Acord de la Junta del CIC sobre l'aprenentatge i l'acreditació de les terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya, que insta a potenciar els plans de formació lingüística de l'estudiantat i els programes d'incentivació i increment de la docència en terceres llengües. Precisament aquests programes d'incentivació de la docència en terceres llengües han passat a ser considerats com un tipus de projectes prioritaris en la darrera modificació de les bases reguladores de la convocatòria, l'any 2021, en aplicació de l'Acord del CIC.

Finalment, **el model de finançament variable per objectius de les universitats públiques catalanes** inclou, entre els objectius vinculats a la millora de la docència, el de millorar les competències lingüístiques: augmentar l'ús del català en la docència i millorar el coneixement d'una tercera llengua, preferentment l'anglès. Per al seguiment del grau d'assoliment d'aquest objectiu principal s'analitzen els resultats obtinguts en uns subobjectius específics, amb un conjunt d'indicadors que les universitats públiques estan obligades a subministrar anualment i que permeten fer la valoració i la distribució dels corresponents fons econòmics. Aquest objectiu de millora de les competències lingüístiques és vigent des de l'any 2008.

A continuació s'indiquen els increments en les convocatòries esmentades que s'inclouen en els pressupostos de 2022:

- **Ajuts Parla 3: gairebé es triplica el pressupost anual, que passa de 330.000 € a 900.000 €.**
- **Interlingua 2022: S'incrementa en 150.000 €** el pressupost de la convocatòria d'ajuts a les universitats del sistema universitari de Catalunya per a actuacions de foment i ús de les llengües en l'àmbit universitari (Interlingua 2022), que passa de 623.779 € a 773.779 €. Els imports adjudicats a les terceres llengües en la convocatòria Interlingua, en el període 2019-2021, són els següents:
 - 2019: 271.103,16 € (44,31%)
 - 2020: 275.713,39 € (45,07%)
 - 2021: 248.900,43 € (39,90%)
- **Finançament per objectius:** L'any 2020 l'import associat a l'objectiu de millora de les competències lingüístiques (Millorar les competències lingüístiques: augmentar l'ús del català en la docència i millorar el coneixement d'una tercera llengua, preferentment l'anglès) va ser d'1.864.800 €, que es va distribuir així:

Català: 1.225.440,00 €
 Terceres llengües: 639.360,00 €

Taula 3. Increment dels recursos per a la promoció i l'impuls de les terceres llengües

Actuació	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Increment
Ajuts Parla 3	330.000 €	900.000 €	570.000 €
Interlingua*	623.779 €	773.779 €	150.000 €
Finançament per objectius	639.360 €	639.360 €**	
Total	1.593.139 €	2.313.139 €	720.000 €

* Els imports d'Interlingua que consten aquí són els globals, per a totes les llengües. Els imports específics per a terceres llengües varien d'un any a l'altre. Anteriorment ja s'han indicat les quantitats assignades a les terceres llengües en els darrers anys.

** Estimació a partir dels imports dels darrers anys. La garantia de l'equitat i la igualtat d'oportunitats

5.4 La garantia de l'equitat i la igualtat d'oportunitats

5.4.1 El model actual d'ajuts per promoure la formació i l'acreditació de les terceres llengües

Com s'ha comentat en l'apartat anterior, les convocatòries d'ajuts per promoure la formació i l'acreditació de les terceres llengües de l'estudiantat universitari de grau són un dels recursos fonamentals. **El model actual d'ajuts, vigent des del 2014, no ha assolit els objectius previstos**, atès que el nombre de beneficiaris ha estat baix i no ha incentivat la participació en les proves d'acreditació i els cursos de terceres llengües de les universitats. Aquest model es basa en convocatòries anuals de l'AGAUR, que inclouen tres modalitats d'ajuts:

- **Modalitat A:** ajuts per sufragar les despeses de la matrícula per a les proves d'acreditació del nivell B2. Import: 50 euros.

- **Modalitat B:** ajuts per fer cursos de terceres llengües dels nivells A2 o B1 o els subnivells B2.1 o B2.2, certificats per les universitats catalanes, les escoles oficials d'idiomes (EOI) o l'Institut Obert de Catalunya (IOC), per als estudiants que no tinguin acreditat el nivell B2. Import màxim: 350 euros.
- **Modalitat C:** ajuts per fer cursos de terceres llengües dels nivells A2 o B1 o els subnivells B2.1 o B2.2, certificats per les universitats catalanes, les EOI o l'IOC, als estudiants que no tinguin acreditat el nivell B2, i que tinguin concedida una beca general o Equitat en un tram 1. Import màxim: 350 euros.

5.4.2 El nou model d'ajuts

El nou model **millorarà l'efectivitat, ampliant la quantia dels ajuts i facilitant al màxim** l'accés a la formació i l'acreditació lingüístiques tot garantint **l'equitat i la igualtat d'oportunitats**, de manera que els estudiants amb condicions socioeconòmiques desfavorables hi tinguin preferència i puguin accedir-hi de forma gratuïta o a un preu simbòlic.

Amb el nou model d'ajuts:

- **Simplificarem** el model de gestió per facilitar l'accés als ajuts.
- **Garantirem** l'accés als estudiants amb condicions socioeconòmiques desfavorables.
- **Incrementarem** el nombre d'estudiants que fan formació.

La modificació del model d'ajuts s'ha previst realitzar en dues fases:

- **Curs 2021-2022:** Increment dels imports dels ajuts.
 - **Modalitat A: de 50 a 75 €.** Aquest increment permet que les proves d'acreditació siguin gratuïtes per als estudiants de la majoria d'universitats.
 - **Modalitat C: de 350 a 600 €.** L'objectiu és que els ajuts per a becaris puguin cobrir tot l'import de la matrícula dels cursos (ajut Parla3, combinat amb ajuts de les universitats o reduccions de preu en la matrícula per a becaris).
- **Curs 2022-2023:** Nova convocatòria d'ajuts per a la formació en terceres llengües adreçada a estudiants becaris.

Punts bàsics de la nova convocatòria d'ajuts per a becaris:

- Avançar al mes de juliol de 2022 la publicació de la convocatòria d'ajuts.
- Establir terminis de presentació de sol·licituds, resolucions parcials, i pagaments en funció de les dates de matriculació dels cursos d'idiomes.
- Avançar el pagament de l'import total de l'ajut directament als centres.
- Modificar l'objecte de l'ajut. Es proposa que l'objecte sigui la matriculació i seguiment d'un curs d'idiomes, no la superació del curs, cosa que permet:
 - Revocar l'ajut solament en el cas de no seguiment o abandonament del curs.
 - Penalitzar, en convocatòries posteriors, el no assoliment del curs, però no revocar l'ajut perquè s'ha complet l'objecte de la convocatòria.

La proposta de nova convocatòria d'ajuts consta com a annex a aquest document. Juntament amb aquesta convocatòria per a becaris, es manté la convocatòria anterior, en les modalitats A (ajuts per a proves d'acreditació) i B (ajuts a estudiants no becaris per a cursos de terceres llengües).

5.4.3 L'atenció a la diversitat. Adaptacions i exempcions

Segons el Decret llei 22/2021, el CIC "ha de disposar les adaptacions o les exempcions que siguin necessàries per atendre els supòsits en què hi hagi dificultats importants per a l'adquisició de competències lingüístiques, respectant la diversitat". És una altra demanda de les universitats, que ja es va recollir en l'Acord del CIC de 26 de març de 2021, i que també incorpora el Decret llei.

L'any 2013 ja es va crear una Comissió interuniversitària per a l'acreditació de terceres llengües dels estudiants amb discapacitat, amb dependència de la Comissió tècnica UNIDISCAT del CIC. Els objectius d'aquesta Comissió d'experts eren garantir un nivell suficient de competència en terceres llengües, especialment en l'anglès, i fer-ho per a tots els estudiants universitaris amb la necessària flexibilitat, si és el cas, però amb la clara voluntat de millorar els nivells de competència lingüística; i estudiar les sol·licituds d'exempció d'alguna o algunes de les competències lingüístiques (comprensió oral i escrita, i expressió oral i escrita) i emetre l'informe corresponent. Durant aquests anys la Comissió, a petició de les universitats, ha analitzat les sol·licituds d'exempció en el coneixement d'una tercera llengua, o en algunes de les competències incloses en aquest coneixement, en el cas d'estudiants amb discapacitat, i ha emès els seus informes, que tenen sempre caràcter estrictament de recomanació i no són vinculants.

La Comissió d'Accés i Afers Estudiantils del CIC, en el marc del projecte UNIDISCAT, desenvoluparà el que estableix el Decret llei 22/2021 pel que fa a les adaptacions o exempcions necessàries per atendre els supòsits en què hi hagi dificultats importants per a l'adquisició de competències lingüístiques.

5.5 L'impuls de les terceres llengües objecte d'assoliment i reconeixement

D'acord amb el Decret llei 22/2021, "La llengua estrangera ha de ser una de les establertes en les proves per a l'accés a la universitat (PAU) o altres llengües que pugui acordar el Consell Interuniversitari de Catalunya". L'ampliació del ventall de llengües que es poden acreditar era una demanda de les universitats, recollida en l'Acord de la Junta del CIC de 26 de març de 2021, sobre l'aprenentatge i l'acreditació de les terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya, i que el Decret llei incorpora.

Les llengües establertes en les proves per a l'accés a la universitat són les següents: anglès, francès, alemany i italià.

5.5.1 Terceres llengües que poden ser objecte d'assoliment

El Grup de treball d'assessorament per a l'acreditació de nivells de competència en terceres llengües de la Comissió de Política Lingüística elaborarà una proposta de modificació de l'Acord de la Junta del CIC sobre el reconeixement de certificats de la competència en llengües estrangeres, per adaptar-lo a la nova normativa. Aquesta proposta hauria d'incloure certificats d'altres llengües, a més de les PAU, i la possibilitat de reconèixer, per a altres llengües no incloses en la llista, certificats acreditatius oficials (d'escoles oficials d'idiomes, escoles universitàries d'idiomes, etc.).

Aquesta ampliació del ventall de llengües permetria **posar en valor la riquesa plurilingüe de Catalunya i reforçar la funció social de les universitats**. I així es dimensionaria de manera més adequada el concepte de terceres llengües, que fins ara s'ha focalitzat excessivament en una llengua, l'anglès, d'una utilitat inqüestionable en l'àmbit acadèmic i laboral, per exemple, però que convindria situar en un context més ampli, la necessitat de coneixements i competències en diverses llengües, en un marc de plurilingüisme i interculturalitat com és el del món universitari actualment.

5.5.2 Incentivació del progrés en l'aprenentatge de terceres llengües

L'Acord de la Junta del CIC de 26 de març de 2021 proposava establir uns **incentius explícits vinculats al progrés en l'aprenentatge de terceres llengües**, per tal que l'estudiant que ha fet l'esforç necessari per poder millorar el seu nivell en terceres llengües percebi clarament la utilitat d'aquest esforç: incorporació en el Suplement Europeu al Títol (SET) dels certificats de nivell B2 o

superior, reconeixement acadèmic de crèdits per als cursos de terceres llengües realitzats i superats a les escoles d'idiomes universitàries, o altres possibilitats, com l'ús dels documents d'Europass o l'expedició per part de la

universitat d'un document que, sense ser un certificat acreditatiu, reconegui que l'estudiant ha realitzat activitats acadèmiques en una tercera llengua durant els estudis universitaris que han comportat una millora de les seves competències lingüístiques.

La Comissió de Política Lingüística ha acordat la incorporació en el Suplement Europeu al Títol (SET) dels certificats i títols acreditatius del coneixement d'una tercera llengua de nivell B2 o superior, segons el Marc europeu comú de referència per a les llengües (MERC) del Consell d'Europa, tot deixant oberta la possibilitat que la mateixa Comissió pugui acordar altres vies de reconeixement de la millora de les competències en terceres llengües.

5.6 L'enfocament global i integrat de l'aprenentatge de les llengües a tot el sistema educatiu

5.6.1 Mesures i accions per garantir que l'estudiantat pugui accedir a la universitat amb coneixements i competències suficients en terceres llengües

El Decret llei 22/2021 també estableix, en el punt 3, que "Els departaments competents en matèria d'universitats i d'educació han d'instrumentar de manera coordinada les mesures necessàries i el calendari d'aplicació per facilitar que l'estudiantat accedeixi a la universitat amb els coneixements i les competències en terceres llengües que li permetin l'assoliment a què fa referència l'apartat 1."

Atès que l'aprenentatge de les llengües és un procés progressiu que es desenvolupa al llarg de les diverses etapes educatives, la col·laboració entre els dos departaments amb competències en aquesta matèria, Educació i Recerca i Universitats, és imprescindible per **garantir que l'aprenentatge de les terceres llengües s'acompleix de manera gradual i coherent en les diferents etapes que constitueixen el sistema educatiu i universitari de Catalunya.**

El Departament d'Educació, en *El model lingüístic del sistema educatiu de Catalunya: l'aprenentatge i l'ús de les llengües en un context educatiu multilingüe i multicultural* (2018) ha fixat uns nivells de coneixement de llengües al final de cada etapa educativa, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a les llengües del Consell d'Europa. En el cas de les llengües estrangeres, els nivells són els següents:

- En acabar l'educació obligatòria (ESO): nivell B1 en la primera llengua estrangera i nivell A2 en la segona llengua estrangera.
- En obtenir el títol de batxillerat: nivell B2 en la primera llengua estrangera i nivell B1 en la segona llengua estrangera.

Per tant, **segons el model establert pel Departament d'Educació, l'estudiantat hauria d'accedir a la universitat amb un nivell B2 d'una tercera llengua.** Amb aquesta base, en l'etapa universitària es podria impulsar el perfeccionament i l'ampliació dels coneixements de terceres llengües, incidint especialment en la seva aplicació en àmbits de coneixement i professionals específics.

El Departament d'Educació, en col·laboració amb el Departament de Recerca i Universitats, ha d'elaborar un pla per a la millora dels coneixements i competències en terceres llengües de l'alumnat que permeti l'assoliment al final del batxillerat del nivell B2 del MECR.

6. Pressupost

Taula 4. Pressupost 2022 per a la promoció i l'impuls de les terceres llengües

Actuació	Pressupost 2022
Ajuts Parla 3	900.000 €
Interlingua	773.779 €
Finançament per objectius	639.360 €**
Total	2.313.139 €

* L'import d'Interlingua que consta aquí és el global, per a totes les llengües. Els imports específics per a terceres llengües varien d'un any a l'altre. En l'apartat 5.2 ja s'han indicat les quantitats assignades a les terceres llengües en els darrers anys

** Estimació a partir dels imports dels darrers anys.

7. Calendari

Actuacions previstes durant l'any 2022

Març, 30	Presentació del pla per a la millora de les competències en terceres llengües en el sistema universitari de Catalunya
Abril	Inici del procés de modificació de l'Acord de la Junta del CIC sobre el reconeixement de certificats de la competència en llengües estrangeres, amb l'elaboració d'una proposta a càrrec del Grup de treball d'assessorament per a l'acreditació de nivells de competència en terceres llengües.
Maig	Publicació de la resolució de concessió dels ajuts de la convocatòria Interlingua 2022
Juliol	Publicació de la convocatòria d'ajuts per a cursos de terceres llengües adreçada a becaris del curs 2022-2023. Presentació a la Comissió de Política Lingüística del CIC de la proposta de modificació de l'Acord de la Junta del CIC sobre el reconeixement de certificats de la competència en llengües estrangeres.
Setembre	Publicació de la convocatòria d'ajuts per a proves d'acreditació i cursos de terceres llengües adreçada a estudiants no becaris del curs 2022-2023.
Octubre	Publicació de la convocatòria d'ajuts Interlingua 2023.

Barcelona, març de 2022